

VII. TANULMÁNY

A ROSSZNAK MEGENGEDÉSE ÉS ANNAK AZ ISTEN TERVÉVEL VALÓ VISZONYA

MIÉRT VOLT MEGENGEDVE A ROSSZ – HELYES ÉS TÉVES, MINT ALAPELVEK – AZ ERKÖLCSI ÉRZÉK – ISTEN MEGENGEDTE A ROSSZAT, ÉS Ő FOGJA AZT JÓRA FORDÍTANI – A BÜNNEL NEM ISTEN A SZERZŐJE – AZ ÁDÁM PRÓBÁRA TÉTELE NEM EGY BOHÓZAT – AZ Ő MEGKÍSÉRTÉSE SZIGORÚ VOLT – Ő SZÁNDÉKOSAN VÉTKEZETT – A BÜNNEL BÜNTETÉSE NEM VOLT IGAZSÁGTALAN ÉS NEM IS TÚLSÁGOSAN SZIGORÚ – ABBAN, HOGY MINDENKI ÁDÁMBAN VOLT ELÍTÉLVE, A BÖLCSESSÉG, A SZERETET ÉS AZ IGAZSÁG NYILVÁNUL MEG – ISTEN TÖRVÉNYE EGYETEMES

ROSSZ az, ami boldogtalanságot idéz elő; bármi, amely közvetlenül, vagy közvetve bármiféle szenvedést okoz. — *Webster*. Ezért, e téma nemcsak azt vizsgálja meg, ami az emberi betegséget, szenvedést, fájdalmat, gyengeséget és a halált illeti, hanem visszamegy, és tekintetbe veszi mindezeknek eredeti okát – a bűnt – és annak orvosságát. Mivel a bűn a rossznak okozója, úgy annak eltávolítása az egyetlen módszer a betegség maradandó gyógyítására.

A kutató elme számára talán egy nehézség sem merül fel gyakrabban, mint az a kérdés, hogy: Miért engedte meg Isten a rossz jelenlegi uralmát? Miért engedte meg a Sátánnak, hogy az első szüleinket megkísértse, miután őket tökéleteseknek és igazságosoknak teremtette? Vagy, miért engedett helyet a tiltott fának a jó fák között? Minden kikerülésére tett próba ellenére, előtolakszik az a kérdés, hogy: vajon Isten nem akadályozhatta volna meg az ember bukásának minden lehetőségét?

Kétségtelenül, a nehézség abból ered, hogy nem értik az Isten tervét. Isten megakadályozhatta volna a bűnnek belépését, de az a tény, hogy nem tette, elegendő bizonyíték kellene legyen nekünk arra, hogy a jelenlegi megengedésének célja egy nagyobb jónak elérése. Isten tervei, a maguk teljességében

tekintve, bebizonyítják a követett út bölcsességét. Némelyek azt kérdik: Vajon Isten, akinél minden dolog lehetséges, nem tudott-e volna idejében közbelépni, hogy Sátán szándékának kivitelezését megakadályozza? Kétségtelenül, Ő megtehetette volna; de az ilyen közbelépés az Ő saját céljainak kivitelezését akadályozta volna meg. Szándéka az volt, hogy törvényének tökéletességét, fenséges és igazságos tekintélyét nyilvánvalóvá tegye, és úgy az embereknek, mint az angyaloknak bebizonyítsa a törvénye megsértésének rossz következményeit. Ezen felül, bizonyos dolgok, természetüktől fogva, még Istennél is lehetetlenek, amint az Írás mondja: „Lehetetlen, hogy az Isten hazudjon” (Zsidók 6: 18). „Ő magát meg nem tagadhatja” (2 Timóteus 2: 13). Ő nem tévedhet, és így nem is választhatott mást, mint a legbölcsebb és legjobb tervet, hogy teremtményeit bevezesse az életbe, még ha rövidlátásunk egy ideig nem képes felismerni a végtelen bölcsességnek rejtett forrásait.

A Szentírás kijelenti, hogy minden az Úr akaratáért /kedvéért – *K.J.*/ van teremtve (Jelenések 4: 11), kétségtelenül, azért mert kedvét leli áldásainak kiosztásában és dicsőséges lénye tulajdonságainak gyakorlásában. Habár a jóakaró szándékainak keresztülvitelénél egy ideig meg is engedi a rossznak és gonosztevőknek, hogy abban tevékeny szerepet játszanak, az mégsem a rossznak érdekében történik, sem azért, mintha a bűnnel szövetségben volna, mert Ő kijelenti, hogy „nem olyan Isten, Aki a hamisságban gyönyörködne” (Zsoltár 5: 5). És habár a gonosznak minden tekintetben ellene van, Isten **megengedi** (t. i. nem akadályozza meg) egy ideig annak működését, mivel bölcsessége egy módot lát arra, hogy az a teremtményei részére egy tartós és értékes tanulság legyen.

Magától értetődő igazság az, hogy minden helyes alapelvnek egy megfelelő téves alapelve is létezik, mint például: igazság és hamisság, szeretet és gyűlölet, igazságosság és igazságtalanság. Mi ezen ellentétes alapelveket, hogy **helyes** vagy **téves**, hatásuk által különböztetjük meg, amikor működésben vannak. Azon elvet, amely működésével hasznos, és végül rendet, összhangot

és boldogságot eredményez, **helyes** elvnek nevezzük, és az ellenkezőt, mely összeférhetetlenséget, boldogtalanságot és rombolást idéz elő, **téves** elvnek nevezzük. E működésben levő elvek eredményét nevezzük **jónak** és **rossznak**; és azt az értelmes lényt, amely képes a helyes elvet a tévestől megkülönböztetni, és önkéntesen egyiktől vagy másiktól vezettetni, erényesnek vagy bűnösnek nevezzük.

A helyes és téves elvek megkülönböztetésének e képességét **erkölcsi érzéknek**, vagy **lelkiismeretnek** nevezzük. Ezen erkölcsi érzék által, melyet Isten adott az embernek, képesek vagyunk Órála magunknak véleményt alkotni, és felismerni, hogy Ő jó. Ehhez az erkölcsi érzékhez folyamodik Isten mindig, amikor igazságát vagy igazságosságát akarja bebizonyítani; és ugyanezen erkölcsi érzék által Ádám képes volt felismerni, hogy a bűn, vagy igazságtalanság **rossz**, még mielőtt azok következményeit ismerte volna. Istennek alsóbbrendű teremtményei nincsenek felruházva ezzel az erkölcsi érzékkel. Egy kutyának van némi felfogóképessége ugyan, de mégsem oly mértékben, habár képes azt megtanulni, hogy bizonyos tettei elismerést és jutalmat érdemelnek a gazdájától, és más tettei pedig rosszállást. Lophat, vagy emberi életet kiolthat, de azért nem minősül bűnösnek, vagy pedig megvédhet vagyont és életet, de azért nem nevezhető erényesnek, mivel nincs tudatában tettei erkölcsi minőségének.

Isten az embert úgy is teremthette volna, hogy a helyes és téves között ne tudjon különbséget tenni; vagy úgy is, hogy csak a jót lett volna képes megismerni és cselekedni, de ha úgy teremtette volna, az nem lett volna más, mintha egy élő gépet teremtett volna, és az bizonyára nem a Teremtőjének egy értelmi képe lenne. Vagy alkothatta az embert tökéletesnek és szabadnak, mint ahogy tette is, és megóvhatta volna a Sátán kísértésétől. Az esetben az ember csak a jóra korlátozódott tapasztalattal állandóan ki lett volna téve a külső, gonosz befolyások, vagy a belső nagyravágyás veszélyének, ami jövőjét örök időkre bizonytalanná tette volna az engedetlenség és rendzavarás kitörésének mindig fennálló lehetőségével;

emellett a jót soha sem értékelte volna oly nagyra, mint a rosszal ellentétébe állítva.

Isten az Ő teremtményeit először a jóval ismertette meg, azzal vette körül őket Édenben; azután pedig engedetlenségük büntetéséül szigorúan a rossz tudásában részesítette. Édenből kiűzve és Önmaga társaságától megfosztatva őket, Isten hagyta, hogy megtapasztalják a betegséget, a fájdalmat és a halált, hogy így mindörökre megismerjék a gonoszt, a bűn alkalmatlanságát és szerfeletti bűnösségét.

Ők a következmények összehasonlításával jutottak mindkét dolog értékelésére és helyes megítélésére; „ezt mondta az ÚR Isten: Íme, az ember olyanná lett, mint miközülünk egy: tudja, mi a jó és mi a rossz.” (1 Mózes 3: 22). Ebben részesülnek utódaik is, csakhogy ők előbb megismerik a rosszat, és nem tudják teljesen felfogni, hogy mi a jó, amíg meg nem tapasztalják azt a Millenniumban, mint annak eredményét, hogy őket megváltotta az, Aki akkor Bírójuk és Királyuk lesz.

Az erkölcsi érzék, vagyis a helyes és téves megítélésének képessége és ennek használatára adatott szabadság, mellyel Ádám bírt, az Istennel való hasonlatosságának fontos vonásai voltak. A helyes és a téves törvénye alkatilag az ő természetébe volt beírva. Ez természetének egy része volt éppen úgy, mint ahogy ez az isteni természetnek is egy része. De ne feledjük azt, hogy ez a kép, vagyis az Istennel való hasonlatosság, az embernek azon természete, melybe eredetileg a törvény be volt írva, a bűnnek lealacsonyító és rongáló hatása által sokat veszített az ő tiszta körvonalából, ezért már nem az, ami az első emberben volt. A szeretetre való képesség együtt jár a gyűlöletre való képességgel is; ezért gondolhatjuk, hogy a Teremtő nem alkothatta volna az embert a maga hasonlatosságára, a szeretetre és a jónak cselekvésére való tehetséggel anélkül, hogy annak megfelelően képes legyen a gyűlöletre és a rossz tetre is. A választás e szabadsága, melyet szabad erkölcsi döntésnek, vagy szabad akaratnak neveznek, az ember eredeti, természeti adottságának része; és ezek a teljes mértékű erkölcsi és értelmi képességeivel együtt tették őt a Teremtőjének képmásává. Ma,

hatezer év lealacsonyodás után, a bűn által oly sok kitörlődött az eredeti hasonlatosságból, hogy már nem vagyunk szabadok, hanem kisebb-nagyobb mértékben megkötözött a bűn és annak velejárói, ezért van az, hogy a bukott fajnak a bűn könnyebb és kellemesebb, mint az igazságosság.

Nem kérdés, hogy Isten Ádámnak biztosíthatott volna egy olyan eleven benyomást a bűnnek sok rossz következményéről, amely őt attól visszatartotta volna, de hisszük, hogy Isten előre látta, miszerint a rossznak tényleges tapasztalása a legbiztosabb és legmaradandóbb tanulság lesz az embernek örök időkre. Isten ezért nem lépett közbe, hanem megengedte, hogy az ember válasszon, és érezze a gonosz következményeit. Ha soha sem engedett volna alkalmat a vétkezésre, akkor az ember soha nem állhatott volna ellen annak, következőleg az ő helyes cselekedetében sem erény, sem érdem nem lett volna. Isten olyanokat keres, akik Őt igazságban és szellemben imádják. Ő inkább az értelmes és készséges engedelmisséget kívánja, mintsem a tudatlan, gépies szolgálatot. Ő rendelkezett már működésben lévő, élettelen, gépies, eszközökkel, melyek az Ő akaratát teljesítették, de az volt a szándéka, hogy egy nemesebb dolgot teremtsen, egy értelmes teremtményt a saját hasonlatosságára, a földnek egy urat, akinek hűsége és igazságossága azon alapuljon, hogy pontosan felfogja, mi a helyes és a téves, a jó és a rossz.

A helyes és téves elvek, mint **elvek**, mindig léteztek, és mindig is kell létezzenek. Minden tökéletes, értelmes, Istenhez hasonló teremtménynek szabad kell legyen akármelyiket választani, habár **csak** a helyes elv fog örökké működni. A Szentírás arról értesít bennünket, hogy amikor a rossz elvének működése elég hosszú ideig megengedettetett Isten céljának eléréséhez, működése örökre meg fog szűnni, és mindazok, akik továbbra is annak alávetik magukat, örökre megszűnnek létezni. (1 Korintus 15: 25, 26; Zsidók 2: 14) Csak az igaz tettek és az igaztevők fognak örökre megmaradni.

De a kérdés visszatér más formában: Nem lehetett volna az emberrel másképp, mint tapasztalat által megismertetni a rosszat? A dolgok ismeretének négy módja van, mégpedig: intuíció¹, megfigyelés, tapasztalat, és biztosan hitelesnek elismert forrásokból eredő értesülés által. Intuíció általi ismeret egy gondolkodás folyamata nélküli, azonnali felfogás, amelyhez nem szükségesek a bizonyítékok. Ilyen ismerete csak Jehova Istennek van, minden bölcsesség és igazság örök forrásának, Aki szükségképpen és a dolog természeténél fogva, minden teremtménye fölött áll. Ezért az embernek nem lehetett intuíció általi ismerete a jóról és rosszról. Az ember szerezhette volna ismeretet megfigyelés által, de abban az esetben szükséges lett volna a rossznak és a rossz következményeinek valamilyen szemléltetése ahhoz, hogy az ember *azokat* megfigyelhesse. Ez pedig azzal járt volna, hogy a rossz valahol, valamely lények között meg legyen engedve; akkor meg miért nem éppen az emberek között a földön, és miért *inkább* valahol mások között?

Miért ne szemléltethetné és juthatna ismerethez az ember gyakorlati tapasztalat által? Így van: az ember tapasztalatot nyer, és egyben szemléltetésül szolgál másoknak, valamint „az angyaloknak is látványosság” lett.

Ádámnak már volt ismerete a rosszról értesülés útján, de az nem volt elég ahhoz, hogy visszatartsa őt a kísérletezéstől. Ádám és Éva ismerték Istent, mint Teremtőjüket, és mint olyant, Akinek jogában áll őket ellenőrizni és vezetni; és Isten mondta a tiltott fáról, hogy „amely napon eszel róla, meghalsz”. Tehát nekik már volt elméleti ismeretük a rosszról, habár sohasem figyelték vagy tapasztalták meg annak hatását. Következésképpen, nem méltányolták a Teremtőjük szerető tekintélyét és jótékony hatású törvényét, és a veszélyeket sem, melyektől ezáltal védeni akarta őket. Ezért ők engedtek a kísértésnek, melyet Isten bölcsen megengedett, és amelynek végső hasznosságát az Ő bölcsessége előre tudta.

Kevesen fogják fel annak a kísértésnek szigorúságát, amely alatt első szüleink elbuktak, és Istennek igazságosságát, amely sokak számára oly csekélynek látszó vétékért egy ennyire szigorú büntetést mért ki; de egy kis megfontolás mindent tisztáz. A Szentírás elmondja azt az egyszerű történetet, ahogy az asszony, gyengébb nemként félrevezettetett, és ekképpen vétkes lett. Az ő tapasztalata és Istennel való ismeretsége még korlátozottabb volt, mint az Ádámé, mert Ádám lett előbb teremtvé, és Isten közvetlenül Ádámnak juttatta tudomására a bűn büntetését, Éva teremtése előtt, míg Éva valószínűleg értesülését Ádámtól kapta. Amidőn a gyümölcsből evett, bízva a Sátán csalárd megtévesztésében, nyilvánvalóan nem ismerte fel az ő vétkének mértékét, habár valószínűleg kétségei és csekély balsejtelmei voltak neki is afelől, hogy nincs minden rendben. Pál azt mondja, hogy habár megcsalatott, de ő volt a vétkes, – bár nem egészen olyan bűnös, mintha nagyobb világosság ellen vétkezett volna.

Értesülésünk szerint, Évától eltérően, Ádám nem vezettetett félre, (1 Tim. 2: 14); tehát ő a bűnnek teljesebb felfogásával, és a büntetést szem előtt tartva kellett vétkezzen, biztosan tudva, hogy meghal. Könnyen láthatjuk, hogy mi volt az a kísértés, amely őt arra hajtotta, hogy a kijelentett büntetést oly meggondolatlanul magára vonja. *Gondoljuk meg*, hogy ők tökéletes lények voltak, Alkotójuk értelmi és erkölcsi hasonlatossága, *ennek egyik* eleme, a szeretet, feltűnő kiválósággal nyilvánult meg a tökéletes ember részéről a szeretett társa, a tökéletes nő iránt. Felfogván a bűnt, és tartva Éva halálától és ez által az ő veszteségétől (a visszanyerés reménye nélkül, mert nem adatott semmi, erre vonatkozó remény), Ádám kétségbe esve, meggondolatlanul elhatározta, hogy nem él nélküle. A saját életét az Éva társasága nélkül boldogtalannak és értelmetlennek tekintve, szándékosan vett részt az engedetlenségében azért, hogy része legyen a halálbüntetésben, melyről talán feltételezte, hogy Éván van. Mindketten „vétkeztek”, ahogy az Apostol rámutat (Róma 5: 14; 1 Tim. 2: 14). De Ádám és Éva egy voltak, nem „kettő”,

ezért Évára is kiterjedt az a büntetés, amelyet magatartása elősegített, hogy Ádámra hozzon. — Róma 5: 12, 17-19.

Isten nemcsak azt látta előre, hogy az embernek megadva a választás szabadságát, a bűn és annak következményei **teljes** ismeretének hiánya miatt azt *választja*, hanem azt is előre látta, hogy miután az ember a bűnnel megismerkedett, továbbra is azt fogja választani, mert azon ismeret annyira károsítani fogja az ő erkölcsi *alkatát*, hogy számára a rossz fokozatosan sokkal kellemesebb és kíváncsabb lesz, mint a jó. Mégis, Isten azt tervezte, hogy **megengedi a rosszat**, mert gondoskodott a következményeiből való szabadítás gyógyírájáról. Ő látta, hogy a tapasztalat általi eredmény el fogja vezetni az embert annak teljes felismerésre, hogy az erény páratlan ragyogásával ellentétben a „bűn szerfelett bűnös” – ekképp tanítva őt arra, hogy annál inkább szeresse és tisztelje a Teremtőjét, Aki minden jónak forrása és kútfeje, és hogy örökre kerülje azt, ami annyi szenvedést és nyomorúságot hozott. Tehát, a végső eredmény egy nagyobb szeretetet lesz Isten iránt, és egy nagyobb gyűlöletet minden ellen, ami az Ő akaratával ellenkezik, és következésképpen az örök igazságosságnak szilárd megerősítése mindazokban, akiknek hasznára válnak azok a tanulságok, amelyeket Isten jelenleg a bűnnek és azzal együtt járó rossznak megengedése által tanít. Azonban meg kell figyelni egy nagy különbséget azon vitathatatlan tény között, hogy Isten a bűnt megengedte, és némelyeknek súlyosan téves állítása között, amivel Istent vádolják, mintha Ő lenne a bűn szerzője és okozója. Ez az utóbbi nézet istenkáromló és ellentétben áll a Szentírásban bemutatott tényekkel. Általában azért esnek ebbe a tévedésbe, mert megpróbálnak kitalálni egy más üdvözítési tervet, mint amit Isten a Krisztus **áldozata** által, a mi váltságdíjunk által, biztosított. Ha sikerül nekik önmagukat és másokat is meggyőzni afelől, hogy Isten minden bűnért, gonoszágért* és büntényért felelős, hogy az embert, mint egy

*Ennek az elméletnek alátámasztásához két *Igére* hivatkoznak (Ézsaiás 45: 7, és Ámos 3: 6), de mind a két szövegben a „**gonosz**” /*evil*, vagyis **rossz** a K.J. alapján – *f.m.*/ szó helytelen értelmezésével. A bűn mindig rossz, míg ellenben

ártatlan eszközt, Ő rákényszerítette a bűn elkövetésére, akkor szabad utat adnak annak az elméletnek, hogy sem egy bűneinkért való áldozatra, sem kegyelemnek bármely formájára nincs szükség, hanem egyszerűen csak IGAZSÁGRA. Ekképpen megvetik az alapját a hamis elméletük másik részének is, ti. az univerzalizmusnak és azt állítják, hogy Isten okozott minden bűnt, gonosztságot és büntényt mindenkiben, tehát azonképpen az összes embernek kieszközli a bűnből és a halálból való szabadulását is. Gondolván, hogy Isten akarta és okozta a bűnt, és hogy senki sem állhatott ellen, éppen úgy azt állítják, hogy ha majd igazságot akar, szintén senki sem lesz képes Öneki ellenállni. Ámde minden ilyen okoskodással az ember legnemesebb tulajdonságát, az akarat vagy a **választás** szabadságát, a Teremtőjéhez való hasonlatosságának legjellemzőbb vonását teljesen figyelmen kívül hagyják; és így az ember elméletileg egy puszta gép szintjére van lealacsonyítva, mely úgy működik, ahogy működtetik. Ha ez így volna, akkor az

a rossz nem mindig bűn. Egy földrengés, egy tűzvész, egy árvíz vagy egy dögvész lehet egy elemi csapás, egy **rossz dolog**, de ezek közül egy sem lehet bűn. Az idézetben a „**gonosz**” szó **csapást** jelent. Ugyanaz a héber szó fordítása: **szerencsétlenség, veszedelem, baj, nyomorúság, nyavalya** a következő versekben: 1 Sámuel 10: 19; Nehémiás 2: 17; Zsolt. 10: 6; 27: 5; 34: 19; 41: 2; 88: 4; 94: 13; 107: 26, 39; 141: 5; Prédikátor 7: 14; Jeremiás 48: 16; 51: 2; Jeremiás siralmi 1: 21; Zakariás 1: 15. Még több, más helyen ugyanezt a héber szót úgy is fordítják, hogy: **kár, hiba, bánat, ártalom, szenvedés, ínség...**

Az Ézsaiás 45: 7 és Ámos 3: 6 versekben az Úr emlékezteti az Izráel népét a velük, mint nemzettel, kötött szövetségre, hogy ha engedelmeskedni fognak az Ő törvényének, megáldja őket, és megóvjá őket azoktól a csapásoktól, amelyek általában a világot érik; de ha elhagyják Őt, akkor fenytésül elemi csapásokat (rosszat) hoz rájuk. Lásd: 5 Mózes 28: 1-14, 15-32; 3 Mózes 26: 14-16; Józsué 23: 6-11, 12-16.

Mégis, amikor a csapások eljöttek rájuk, hajlamosak voltak véletlen szerencsétlenségekként és nem fenytésként tekinteni azokat. Azért Isten üzenetet küldött nekik a próféták által, és emlékeztette őket a szövetségükre, mondván, hogy a csapások Őtöle jönnek és az ő akarata által történtek fenytésükre. Képtelenség e szövegeket annak bizonyítására használni, hogy Isten a bűnnek szerzője lenne, mert azok egyáltalán nem vonatkoznak a bűnre.

ember helyett, hogy a föld ura volna, még a rovaroknál is alsóbbrendű lenne, mert kétségtelenül azoknak van egy akarata, vagy hatalmuk a választásra. Még a kis hangyának is megadatott egy akaraterő, aminek ember, az ő nagyobb erejével ellene állhat, vagy amit keresztezhet, de megsemmisíteni nem tudja.

Igaz, hogy Istennek hatalmában állna az embert bűnre, vagy igazságosságra kényszeríteni, azonban az ő Igéje kijelenti, hogy nincs ilyen szándéka. Ő nem kényszeríthette az embert a bűnre már csak azon okból sem, mert „Ő magát meg nem tagadhatja”. Egy ilyen eljárás összeférhetetlen volna az Ő igazságos jellemével, és azért ez lehetetlenség. Ő csakis azoknak imádatát és szeretetét keresi, akik Őt szellemben és igazságban imádják. Ezért adta az embernek a szabad **akaratot**, amely az Övéhez hasonló, és megkívánja tőle, hogy az igazságosságot **válassza**. Annak **megengedése**, hogy az ember önmaga számára válasszon, ahhoz vezetett, hogy az isteni közösségtől, kegyelemtől és áldásoktól elesett, halálba *jutva*. A bűnben és a halálban *szerzett* tapasztalatok által az ember megtanulja gyakorlatilag mindazt, amit Isten elméleti úton nyújtott neki anélkül, hogy megtapasztalja a bűnt és annak következményeit. Az a tény, hogy Isten előre tudta az ember cselekedetét, nem volt ellene fordítva kifogásként, hogy egy gép-lénnyé alacsonyítsa le. Ellenkezőleg, ez az ember javát szolgálta, mivel Isten, előrelátva, hogy az ember mit fog tenni, ha rábízta a választást, nem akadályozta meg őt abban, hogy tapasztalat útján megízlelje a bűnt és annak keserű következményeit, hanem azonnal gondoskodni kezdett egy módról, amellyel őt az első vétkeből kiszabadítsa, egy Megváltót biztosítva, egy nagy Szabadítót, Aki képes megmenteni a legvégsőig mindenkit, aki **Istenhez visszatér** Óáltala. Ebből a célból – hogy az embernek szabad **akarata** lehessen, és mégis, avval visszaélve az Úr akarata iránti engedetlenségében, az első bukásából hasznót húzhasson – Isten nemcsak egy **váltásdíjat** biztosított mindenkinek, hanem azt is, hogy az Ővele való megbékélés ekképpen felajánlott lehetőségének ismeretét a megfelelő időben mindenkinek bizonyosságul tegye. – 1 Tim. 2: 3-6.

A büntetés szigorúsága Isten részéről nem a gyűlölet, vagy rosszindulat megnyilvánulása volt, hanem a rossznak szükséges és elkerülhetetlen végkövetkezménye, melyet Isten így engedett meg, hogy az ember lássa és érezze. Isten fenntarthatja az életet, ameddig azt jónak látja, a jelenlegi rossz romboló ereje ellenére is, de éppen olyan lehetetlen, hogy Isten egy ilyen életet örökre fenntartsa, mint az, hogy *Ő* hazudjon; azaz **erkölcsileg lehetetlen**. Egy ilyen élet mindinkább a boldogtalanság forrásává válna maga és mások részére; ezért, Isten igen jóságos, minthogy egy olyan létet tartson fenn, amely Önmaga és mások számára haszontalan és káros; a fenntartó erejét megvonva, bekövetkezik a pusztulás, amely a rossznak természetes következménye. Az élet egy kegyelem, Isten ajándéka, és az csakis az engedelmeseknek fog örökké tartani.

Ádám utódaival szemben semmi igazságtalanság nem történt azáltal, hogy nem adatott mindegyiknek egy egyéni próba. Jehova semmi értelemben sem volt arra kötelezve, hogy bennünket létrehozson, és ha létrehozott, az igazságnak semmi törvénye nem kötelezte Őt arra, hogy a mi létünket örökre fenntartsa, sőt még arra sem, hogy próbára tegyen az örök élet ígéretével, ha engedelmesek vagyunk. Ezt jól jegyezzük meg. A jelen élet, mely a bölcsőtől a sírig csak egy haldoklási folyamat, minden rossz és csalódottság ellenére, egy ajándék, egy kegyelem, még ha nem is volna semmi azután. A nagytöbbség ezt így fogja fel. A kivételek (öngyilkosok) viszonylag kevesen vannak, és róluk a törvényszékeink ismételten azt állapították meg, hogy zavarodott elméjük, másképp nem vágnák el önmagukat ily módon a jelen élet áldásaitól. Emellett, Ádámnak, a tökéletes embernek magatartása mutatja, hogy milyen lett volna az ő gyermekeinek magatartása hasonló körülmények között.

Sokan elsajátították azt a téves felfogást, hogy Isten *olyan* próbára tette a fajunkat, *melynek tétje* az élet vagy az **örök gyötrelem**, holott a büntetésben semmi ilyenre még bár utalás sincs. Istennek kegyelme, vagy áldása az engedelmes gyermekei számára, az élet – a fájdalomtól, betegségtől, a romlás és halál

minden más elemeitől mentes, folytonos élet. Ádámnak ez az áldás teljes mértékben megadatott, de figyelmeztetve volt, hogy ettől az „ajándéktól” meg lesz fosztva, ha elmulasztja az Isten iránti engedelmességet – „amely napon eszel arról, bizony meghalsz”. Semmit sem tudott ő a bűnnek büntetéseként egy gyötrelemben *való életről*. Örök élet sehol senkinek nem ígértetett, csak az engedelmeseknek. Az élet Istennek ajándéka, a halál az élet ellentéte, az a büntetés, amit Ő elrendelt.

Az örök gyötrelmet az Ószövetség sehol nem említi, és az Újszövetségből csak néhány állítást lehet úgy félremagyarázni, mintha látszólag azt tanítaná; és azok vagy a Jelenések könyvében, vagy az Úr példázataiban és homályos beszédeiben találhatóak, amelyeket az emberek, akik azt hallották, akkor **nem értették** (Luk. 8: 10), és úgy látszik, hogy manapság is, csak kevéssel jobban értik. „A bűn zsoldja a halál.” (Róma. 6: 23) „Amely lélek vétkezik, annak kell meghalni.” Ezékiel 18: 4

Sokan azt feltételezték, hogy igazságtalan Isten részéről, hogy Ádám leszármazottjai az ő büntetésében részesüljenek ahelyett, hogy mindegyiküknek megadott volna egy Ádáméhoz hasonló próbát és esélyt az örök életre. De azok mit fognak mondani, ha most kimutatjuk, hogy a világ élethez jutásának lehetősége és próbája sokkal kedvezőbb lesz, mint amilyen az Ádámé volt, és hogy éppen **azért** alkalmazta Isten e tervet, hogy az Ádám leszármazottai is természetes úton az ő büntetésében részesüljenek? Mi hisszük, hogy ez kell legyen az eset, és igyekezni fogunk érthetővé tenni.

Isten arról biztosít minket, hogy miként az ítélet Ádám**ban** **mindenkire kiterjedt**, akképpen Ő gondoskodott egy új fejről, atyáról, vagyis egy életadóról az *emberi* faj részére, Akibe mindenkit át lehet helyezni hit és engedelmesség által; és hogy miként Ádám**ban** mindnyájan részesültek a halál átkából, úgy a Krisztus**ban** mindnyájan részesülni fognak a helyreállítás áldásából, kivéve az Egyházat (Róma 5: 12, 18, 19). Így látva, a tiszta, büntelen Jézus halála, Istennél egy teljes kiegyenlítés volt az Ádám bűnéért. Miképpen egy ember vétkezett, és benne mindnyájan részesültek az átokból, a büntetéséből, úgy Jézus,

megfizetve az egy bűnösnek büntetését, nem csak Ádámot váltotta meg, hanem az összes leszármazottját is – minden embert – akik öröklés útján részesültek az ő gyengeségéből, bűnéből és ezek büntetéséből – a halálból. Urunk, „az **ember** Krisztus Jézus”, személyében feddhetetlen, *igaznak* bizonyult és Őbenne egy tökéletes, még meg nem született maggal, amelyet szintén nem érintett a bűn, odaadta az **egész** emberi életét, jogait, teljes **váltásdíj**ul Ádámért és leszármazottaiért, vagy magváért, mely őbenne volt, amikor elítéltetett.

Az Ádám és nemzetsége életének teljes megvásárlása után Krisztus felajánlja, hogy magzatává, gyermekeivé fogadja az Ádám teljes nemzetségét, kik el fogják fogadni az Új Szövetség feltételeit, és így hit és engedelmesség által belépnek az Isten családjába és örök életet fognak kapni. Ily módon a Megváltó „meglátja **utódait** [ahányan csak Ádám ivadékaiból elfogadják az **örökbefogadást** az Ő feltételei alatt], sokáig él [feltámadva az emberi szintnél magasabb szintre, amelyet az Atya adott Neki jutalom gyanánt az ő engedelmességéért]”, és mindezt egy alig hihető módon: az életének és utódainak feláldozása által /Ézsaiás 53: 10 MBT/. És azért van megírva: „Ahogyan Ádámban mindnyájan meghalnak, **úgy** a Krisztusban is mindnyájan életre kelnek.” – 1 Kor. 15: 22

Az Ádám bukása okozta károsodásunk (igazságtalanság nem ért minket), Isten kegyelméből felettébb kárpótoltatik Krisztus által; és mindnyájan előbb-utóbb (Isten „kellő idejében”) teljes alkalmat nyernek arra, hogy helyreállíttassanak ugyanarra az állapotra, amelynek Ádám örült mielőtt vétkezett. Akik a jelen korban nem jutnak teljes ismerethez, és hit által Istennek e kegyelméhez (ilyen a nagy többség, beleértve a gyermekeket és a pogányokat), azoknak minden bizsonnyal megadatnak a jövő korszakban ezek a kiváltságok, vagyis „ama következő világban”, amely a jelen korszak után következik. Evégből fognak „mindazok, akik a sírban vannak, előjönni”. Mihelyt minden ember (akár a jelen korszakban, akár a következőben) teljes tudomást szerez a Jézus Urunk által fizetett váltásdíjról, és az abból fakadó áldásokról, úgy van tekintve, mint aki próba

alatt áll, ahogy Ádám volt. Az engedelmesség örök életet hoz, az engedetlenség, pedig örök halált – a „második halált”. Jóllehet, senkitől sincs követelve tökéletes engedelmesség, akinek nincs ahhoz tökéletes képessége. A Kegyelmi Szövetség alatt, az Evangéliumi korszakban, az Egyház tagjainak Krisztus igazságossága hit által volt beszámítva, hogy így kipótolja a test gyengeségeiből származó, elkerülhetetlen hiányosságait. Az Isteni Kegyelem hasonlóan fog érvényesülni a világban minden *olyan* *egyén* iránt, „aki akarja”, a Millenniumi korszak alatt. Nem lesz megkövetelve az abszolút, erkölcsi tökéletesség a testi tökéletesség elérése előtt (amelyre mindenki **lehetőséget** kap a Millenniumi korszak befejezése előtt). Az az új próba, a megváltásnak és az Új Szövetségnek eredménye, abban fog különbözni az Édenben történt próbától, hogy benne minden egyénnek cselekedete csak a saját jövőjére fog kihatni.

De ez nem azt jelenti-e, hogy az emberek némelyikének egy **második** alkalom is adatik, hogy örök életet nyerjen? Erre azt válaszoljunk: — Az örök élet elnyerésének **első** alkalmát Ádám engedetlensége által elvesztette önmaga és egész nemzetsége számára, amely „még az ő ágyékában” volt. Az eredeti próba alatt „az ítélet minden emberre áttért”. Istennek terve pedig az volt, hogy a Krisztus megváltó áldozata által Ádámnak és **mindenkinek**, akik az ő bukásával életüket veszítették, ha a bűn felettébb való bűnösségét megkóstolták, és a bűn büntetésének súlyát érezték, alkalmuk legyen a Megváltóba vetett hit által Istenhez térni. Ha valaki ezt „második esélynek” nevezné, ám tegye; az biztos, hogy Ádámnak második esélye kell legyen és legalább egy bizonyos értelemben éppen úgy az egész megváltott emberiségnek, csak hogy az lesz az első **egyéni** alkalmuk az ő leszármazottainak, akik, amikor megszülettek, már halálra voltak ítéltve. Nevezzük, amint tetszik, a tények, ugyanazok maradnak; ti. az Ádám engedetlensége miatt mindenki halálra ítéltetett, és (a Millenniumi korszakban) mindenki egy **teljes lehetőséget** kap, hogy az Új Szövetség kedvezőbb feltételei alatt örök életet nyerjen. Ez, amint az angyal kijelentette, „örömhír, mely az egész nép nagy öröme

lesz”. És, amint az apostol mondja, Istennek e kegyelme – hogy Jézus Urunk „Önmagát adta **váltáságul mindenkiért**” – „megfelelő időben” „tanúbizonyság” kell legyen mindenkinek. (Róma 5: 17-19; 1 Tim. 2: 4-6) Nem Isten, hanem az ember korlátozta az Evangéliumi korszakra az életre való eljutás esélyét vagy lehetőségét. Ezzel szemben, Isten azt mondja nekünk, hogy az Evangéliumi korszak csak arra rendeltetett, hogy kiválassza az Egyházat, a királyi papságot, akik által a következő korszakban a többiek mind el lesznek vezetve az igazságnak helyes ismeretére, és az Új Szövetség alatt teljes lehetőség adatik nekik az örök élet biztosítására.

De milyen előny származik ebből az eljárásból? Miért nem adatik most, azonnal minden embernek egy egyéni esély az életre, az Ádám megpróbáltatásának és ítéletének hosszú folyamata nélkül és anélkül, hogy az ő leszármazottai részesülnének az ő ítéletéből, valamint mindenkinek a Krisztus áldozata általi megváltásából, és az Új Szövetség feltételei alatt az örök élet elnyerésére tett ajánlatból? Ha a rosszat az ember szabad akarata miatt meg kellett engedni, annak felszámolása miért történik oly különös és tekervényes módon? Miért engedtetett meg, hogy bekövetkezzen oly sok nyomorúság, és rátörjön azokra, akik végül Isten engedelmes gyermekeiként amúgy is elnyerik az élet ajándékát?

Hát éppen erre összpontosul az érdeklődés e témában. Feltételezzük, hogy Isten másképp rendelte volna el fajunk szaporodását, oly módon, hogy a gyermekek ne kelljen részesüljenek a szülői bűnök következményeiből – szellemi, erkölcsi és testi gyengeségekből, és ha a Teremtő úgy tervezte volna el, hogy mindenkinek egy kedvező, édeni körülmény lehessen a megpróbáltatásra, és hogy csak a vétkes lett volna elítélve és „kiirtva”. Feltételezésünk szerint, hányan találtattak volna méltóknak és hányan méltatlanoknak az életre mindazon kedvező körülmények között?

Ha csak az Ádám esetét vesszük ismervül (és ő bizonyára minden tekintetben az emberi tökéletesség mintája volt) arra a következtetésre jutnánk, hogy senki sem találtatott volna

tökéletesen engedelmesnek és méltónak az életre, mert senki sem rendelkezett volna azzal az Isten felőli, tiszta ismerettel és tapasztalattal, amely kifejleszthetett volna valakiben az Ő törvényei iránt egy, a saját ítélőképességét meghaladó, teljes bizalmat. Bizonyosak vagyunk afelől, hogy Krisztust az Ő Atyja felőli ismerete tette képessé arra, hogy bízzon, és fenntartás nélkül engedelmeskedjen. (Ézsaiás 53: 11) De tegyük fel, hogy az emberek egy negyede, vagy ennél is több, a fele találatotott volna méltónak az életre s a másik fele pedig a bűnnek zsoldját – a halált szenvedné. Mi lett volna akkor? Feltételezzük, hogy a másik fele, az engedelmesek, akik soha nem tapasztaltak és nem láttak a bűnt, vajon nem éreznének-e örökké kíváncsiságot a tiltott dolgok iránt, és csak az Istentől és a büntetéstől való félelem tartaná vissza őket a bűntől? Az ő szolgálatuk nem lehetett volna annyira szívből fakadó, mint úgy ha a jót és rosszat tudnák, és következésképpen, teljesen megérthették volna a Teremtő jóakaró szándékait törvényeinek alkotásában, melyek úgy a saját, mint teremtményei eljárásait irányítják.

Továbbá, gondoljunk még arra a felére, amely ekképpen a halálba jut a saját szándékos bűnük eredményeként. Ők örökre el lennének zárva az élettől, és egyetlen reményük az volna, hogy Isten róluk, mint teremtményeiről, az Ő keze művéről, meg fog emlékezni szeretettel és egy másik próbát biztosít nekik. De miért tenne így? Az egyedüli ok az a remény lenne, hogy ha ők újra élednének, és ismét próbára tétetnének, közülük néhányan a nagyobb **tapasztalatuk** folytán az engedelmességet választhatnák és élnének.

De még ha egy ilyen tervnek éppen oly jó eredményei lennének is, mint annak, amit Isten alkalmazott, akkor is komoly kifogások merülnének fel ellene.

Mennyivel jobban talál az Isteni bölcsességgel az, ahogy a bűnt bizonyos korlátok közé rekesztette, az Ő terve szerint. Még a mi véges elménk is fel tudja ismerni, hogy mennyivel jobb egy tökéletes és nem részrehajló törvény, amely kijelenti, hogy a szándékos bűn zsoldja a halál – a megsemmisülés – az

élettől való megfosztás. Így korlátozza Isten a rosszat, amit megengedett gondoskodva arról, hogy a Krisztus millenniumi uralkodása megvalósítsa a rossz és a szándékos gonosztevők teljes megsemmisítését, és hogy bevezessen egy örök igazságosságot, amely teljes ismereten és a tökéletes lények szabad akaratból való engedelmisségén fog alapulni.

De még van két más kifogás is azon terv ellen, mely minden egyénnek elejétől fogva külön próbát javasolna. Az Isten által alkalmazott terv szerint egy Megváltó teljesen elegendő volt, mert csak **egy** vétkezett, és így csak **egy** volt elítélve (a többiek az **ő** büntetésében részesültek). De ha az első próba is már egyéni próba lett volna, és ha az emberiségnek a fele vétkezett volna, és egyénileg lettek volna elítélve, akkor minden egyes elítéltnak egy külön megváltó áldozatára lett volna szükség. Egy el nem vesztett élet csak egy elvesztett életet képes megváltani, de többet nem. Az egy tökéletes ember, „az ember Krisztus Jézus”, aki az elbukott Ádámot megváltotta (és a mi veszteségünket is ő általa) nem lehetett volna egy „váltság [egy megfelelő ár] MINDENKIÉRT” semmi más viszonyok között, mint az Isten által választott tervnek körülményei között.

Ha az Ádám óta létező emberi lények teljes számát száz milliárdra feltételeznénk, és ha ezek közül csak a fele vétkezett volna, akkor is ötven milliárd engedelmes, és tökéletes embernek kellene meghalni, hogy a másik ötven milliárd vétkezőért egy **váltságdíjat** [megfelelő értéket] adhasson, és így, e terv szerint is a halál kiterjedt volna mindenkire. És egy ilyen terv a jelenleg átélt szenvedésnél **nem kevesebbet** foglalt volna magába.

A másik kifogás egy ilyen terv ellen az, hogy nagyon összezavarná Istennek a „kicsiny sereg”, a Krisztus teste, kiválasztására és isteni természetre való felmagasztalására vonatkozó tervét, amely *testület*nek Jézus a Feje és Ura. Isten nem **parancsolhatta** volna jogosan az ötven milliárd engedelmes fiának, hogy jogaikat, kiváltságait és életüket váltságdíj gyanánt adják oda a bűnösökért, mert az Ő törvénye értelmében azoknak engedelmissége elnyerte volna az örök

életre való jogot. Ennélfogva, ha azok a tökéletes emberek fel lettek volna kérve, hogy legyenek a bukottak megváltói, akkor Isten terve velük szemben is olyan kellett volna legyen, mint Urunk Jézussal, hogy valami különös jutalmat kellett volna részükre kilátásba helyezni, hogy így az eléjük tett örömet, elviselhessék a testvéreik büntetését. És ha nekik is ugyanazt a jutalmat kellett volna adni, mint Jézus Urunknak, azaz hogy egy új természetben, egy isteniben részesüljenek, és hogy felmagasztaltassanak az angyalok, fejedelemségek, hatalmak és minden név fölé – Jehovához közel (Efézus 1: 20, 21), akkor egy roppant nagy szám lenne az isteni természet fokán, melyet Isten bölcsessége bizonyosan nem hagy jóvá. Továbbá, ez az ötven milliárd ilyen körülmények között mind **egyenlők** lennének, és senki sem volna közöttük vezető vagy Fej, míg az Isten által **alkalmazott** terv csak egy Megváltót igényelt, **Akit** az isteni természetre felmagasztalt, és azután egy „kicsiny nyáját” a megváltottak közül, akik a szenvedésben és az önmegtagadásban az Ő „nyomában járnak”, hogy az Ő nevéből, méltóságából, dicsőségéből és a természetéből részesedjenek, ahogy feleség részesedik a férjjel.

Akik értékelni tudják Isten tervének e vonását, amely, **egy** képviselőben az összesnek elítélése által, módot ad arra, hogy **egy** Megváltó által mindenkit megváltson és helyreállítson, azok abban sok zavarra megoldást találnak. Meg fogják érteni, hogy az **összesnek** elítélése **egy** személyben, ellenkezője volt az igazságtalanságnak, inkább egy nagy kegyelem **mindenki** iránt, tekintettel Isten azon tervére, hogy **mindenkinek** megigazulása egy másik **egyénnek** áldozata által legyen biztosítva. A rossz akkor lesz örökre kiirtva, mikor megvalósul Isten célja, amiért azt megengedte, és amikor a megváltásból származó előnyök elérték a bűn büntetésének terjedelmét. Azonban, lehetetlen az Isten tervének e vonását helyesen felfogni, ha nem ismerjük fel teljesen a bűn felettébb bűnösségét, a büntetésének – a halálnak – jellegét, a Jézus Urunk által adott **váltásdíj** jelentőségét és értékét, és az egyén biztos és teljes helyreállítását egy kedvező állapotra, arra az állapotra, ahol mindenkinek teljes és bő

alkalom adatik a próbára, mielőtt méltónak ítéltetik a jutalomra (örök életre) vagy a büntetésre (örök halálra).

Tekintve a megváltás nagyszerű tervére és annak következményére, Krisztus által „mindennek helyreállítására”, láthatjuk a rossz megengedéséből származó áldásokat, amelyek, valószínűleg, másképp nem valósulhattak volna meg ilyen teljességgel.

Nem csak az emberek fogják örökre hasznát látni a nyert tapasztalatnak, és az angyalok az ember tapasztalatait szemlélve, hanem mindenkinek további hasznot nyújt abban, hogy teljesebben megismerjék Isten jellemét, amint az az Ő tervében megnyilvánul. Amikor az Isten terve egészen be lesz teljesedve, akkor mindenki képes lesz világosan látni az Ő bölcsességét, igazságosságát, szeretetét és hatalmát. Megértik, hogy az igazság, nem hághatta át az isteni végzést, és nem menthette fel az igazságosan elítélt emberiséget a büntetésének egy önkéntes megváltó által történt teljes érvénytelenítése nélkül. Meg fogják érteni a szeretetet, mely gondoskodott e nemes áldozatról, és amely felmagasztalta a Megváltót Istennek jobbján, adván neki hatalmat és tekintélyt, mely által visszaállítja az életre azokat, akiket tulajdon drága vérével megváltott. Meg fogják látni a hatalmat és a bölcsességet is, amelyek teremtményei részére egy ilyen dicsőséges rendeltetést voltak képesek kidolgozni, és amelyek minden ellentétes befolyást úgy tudtak uralni, hogy azokat akár szándékos, akár akaratlan eszközeivé tette az Ő dicső céljainak előmozdításában és bevégzésében. Ha a rossz nem lett volna megengedve és így az isteni gondviselés által legyőzve, nem látjuk, hogy miképpen lehetett volna ezeket az eredményeket elérni. A rossznak egy ideig való megengedése az emberek között, egy messzelátó bölcsességre utal, mely átfogott minden felmerülő körülményt, kigondolta a gyógymódot, és az Ő hatalma és kegyelme által megjelölte a végső eredményt.

Az Evangéliumi *korszak* alatt a bűn, és az azt kísérő rossz továbbá még az Egyház fegyelmezésére és felkészítésére is szolgált. Ha a bűn nem lett volna megengedve, akkor a Jézus

Urunknak és Egyházának áldozata, melynek jutalma az isteni természet, lehetetlen lett volna.

Világosnak tűnik, hogy Istennek lényegében ugyanaz a törvénye, amely alatt jelenleg az emberiség van, és amely iránti engedelmességnek jutalma az élet, az engedetlenségé pedig a halál, az kell végül is Istennek minden értelmes teremtményét kormányozza; és ez a törvény, mint ahogy azt Urunk mondta, röviden a „**Szeretet**” szóban van összefoglalva. „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből és a te felebarátodat, mint magadat.” (Lukács 10: 27) Végül pedig, ha majd Isten céljai beteljesednek, az isteni jellemnek dicsősége minden értelmes teremtménynek meg fog nyilvánulni, és mindenki belátja majd, hogy a rossz ideiglenes megengedése bölcs vonás volt az isteni eljárásban. Jelenleg ezt csak a hit szemeivel lehet látni, az Isten Igéje által előre tekintve azokra a dolgokra, amelyekről szólott Isten minden Ő szent prófétáinak szája által, a kezdetektől fogva – mindennek helyreállításáról.